

Összefoglaló a Szentendre Szalon tevékenységéről, hírek, tervek.

2012. szeptember 6.

I. Egy kis statisztika és helyzetjelentés

- hét évad telt el összejöveteinkkel, a mai összejövetelünk a nyolcvanadik, egyben a nyolcadik évad kezdete;
- az eddigi összesen 79 alkalom téma szerinti összetétele:

művészet:	7
történelem:	14
élet:	9
matematika:	10
irodalom:	4
kortárs:	22
zene:	3
szórakozás:	10
- összesen 35 előadó mutatta be a témákat, ebből vendég 16, saját 19 volt;
- állandó tagságunk 35, akik rendszeresen eljönnek;
- vendégeink, akik legalább egyszer nálunk jártak, kb. 300;
- háziasszonyi feladatot főként a rendszeres tagság hölgyei vállalták, néha vendég előadó házastársa vállalta;
- weblapunkat – www.szalon.tk - több, mint 5500-an jelölték meg érdekesnek, ők rendszeres olvasóink, e-mail címeink: info@szalon.tk és szalon@t-online.hu ;
- weblapunk ~120 főcímből áll, amelyek mintegy 400 oldalon tartalmazznak információkat a „szalonságról” és a mi tevékenységünkről;
- látható több, mint 1000 (ezer) kép a rendezvényekről és ezekhez kb. 80 zenei betét is csatlakozik;
- ~30 előadás anyaga is megtalálható különböző formákban;
- minden rendezvényen a meghívót a résztvevők aláírták, ezeket egybekötve őrizzük;
- némi „vagyunkunk” is van: teás csészék alátéttel: 22 db, tányérok: 6 db, terítők: 6 db, forróvíz adagoló: 1 db, teáskanalak, cukor- és citrom tartó, krétás tábla;
- a legfőbb értékünk a szerződés a Pest Megyei Könyvtárral a Szántó Piroska terem használatára minden második csütörtökön.

II. Kialakultak a Szalon jellegzetességei.

1. Az elhatározott szokásunk az un. politikamentesség, azaz a dolgokat megkíséreljük semlegesen, a maga előfordulásában tekinteni, úgyis mondhatnám a természetes megközelítésben.

Vannak dolgok, amelyeket nem tudunk érdektelenül kezelni, ilyen hazánk történelme, mindennapjai, de ezeknél szigorúan az összmagyarság érdekei mentén – ez áll az etikai kódexünkben is – folynak beszélgetéseink. Talán ez sikerült eddig és így folytathatók összejöveteleink, hiszen a pártosság és bármilyen hit megközelítésén túl még olyan hatalmas értékek maradnak számunkra, mint amilyeneket az esztétika és a tudomány ad a

vizsgálódásainkhoz. A szépség, a forma, az izlés, a logika, a gondolkodás, a megalapozottság, a kíváncsiság, a kételkedés, a körültekintés és még sorolhatnám bármiféle hitnél és pártosságnál előbbre valók, hiszen ezeknél természetesebbek.

Az esztétika és a tudomány kényszerei a természet törvényei, szemben a hittel és pártossággal, amelyek hatalmi és - jó esetben is – többségi társadalmi törvényekre épülnek.

Az igazi szabadság kiszabadulni az önkény törvényei alól és ha ez nem is lehetséges mindig, a Szalonunk összejövetelei ennek a szabadságvágynak a fórumai.

2. A tartalom mellett fontos a forma.

Sajnos a helyünk – a PM Könyvtár és ez a terem – meglehetősen lepusztult és még ez is kérdéses a jelen kurzus idején. Mindent a pénz világa határoz meg, a kulturális élet feltételeit sem képesek megadni, pedig ez az egyetlen magyarság megtartó tényező.

Van formás meghívónk, van internetünk, weblapunk, ahol hírt adhatunk magunkról. Többezren vannak, akik kifejezték tetszésüket, ezideig mintegy 5500 (!) helyről.

3. Összejöveteleink másik formája mutatja az alapító „fecsegő” szándékot. Előadásaink ezért általában félórával a később kezdődnek, mert előtte van a fecsegés időszaka. Nem is tartom ezt rendkívülinek, hiszen minden időszaki összejövétel első napirendi pontja a két találkozó között eltelt időszak eseményeinek a megbeszélése szokott lenni. Ez a mi kezdő félórás fecsegésünk, amely teljesen kötetlen.

4. Nyolcadik évadunkat kezdjük most, eddig nyolcvan (80) rendezvényünk volt a helyi zártkörűtől az országos méretűig. Minden vonatkozásban a saját erőnkre, lehetőségeinkre támaszkodunk a Szántó Piroska terem kivéve.

A nagy rendezvényeinket az MKB-vel, az Önkormányzattal közösen rendeztük.

Háziasszonyaink szorgalmából és adakozásából rendszeresen teázunk és mindig kapunk tőlük különböző finomságokat is hozzá.

5. Előadóink részben a köreinkből kerülnek ki - alapszabályunk értelmében, amely a kölcsönös tudásátadást hangsúlyozza – valamint meghívott vendégek. Vendéglelőink neves közéleti személyiségek van közöttük miniszterelnök, polgármester, professzor, akadémikus, művész, sztár, stb.

Nem feledkezünk meg a szórakozásról, élvezetekről sem: farsangi bálakat, utazásokat, közös vacsorákat rendeztünk, többek között jártunk a Kőbányai Sörgyárban és Kárpátalján.

6. Igyekszem minden lehetséges fórumon terjeszteni a Szalon tevékenységét és eszméjét, mert látjuk, van neki. Remélem mindanyian ezt tesszük. A Szalon rendszeres résztvevői kialakultak és meghatározói összejöveteleinknek. Az idők során újabbak személyek is csatlakoztak hozzánk, kedvelve amit teszünk. Remélem ez a folyamat folytatódik. Igaz, nem tervünk a tömeggyűlés, mégis néha úgy tűnik kezdjük kinőni a Szántó Piroska terem méreteit. Nagyobb összejövetelre eddig is lehetőség nyílt az Olvasóteremben. Igéretet kaptunk erre a jövőre nézve is.

Polgármesterünknek és Koncz ezredesnek volt elképzelése a civil szervezetek elhelyezésére a Helyőrségi Klub helyén, de kellő szervezés és pénz hiányában ez elhalni látszik.

Szóval terjesszék a Szalon eszméjét, hiszen alkotó részesei vagytok, nem irigykedek, ha mások is szerveznek, tartanak hasonló összejöveteleket. Inkább segítenék tapasztalatainkkal őket.

Nem titok, hogy Szalonunknak előzménye a helyi MDF találkozók és a most is működő Petőfi Hagyományörző Egyesület. Azok gondolatisága, mint pozitív élmény és pártossága, egyoldalúsága, mint negatívum adta meg a Szalon létrejöttének kereteit, ötletét.

7. A jövőről szólva el kell mondanom, hogy legyen környezetünk bármilyen bizonytalan, változó, vagy akár ismeretlen ebben mégis van egy fontos kivétel és ez a Szalonunk működésének tartalma és formája. Akármit hozzon is a jövő a Szalont meg- és fenntartjuk egészen az elképzelhetetlen érdektelenségig, vagy tiltásig. Azt hiszem ezzel mindannyiunk közös akaratát fejeztem ki.

III. Nyári, hírek őszi tervek.

Legutóbbi találkozásunk óta eltelt időszak eseményeiből számomra a képzőművészeti kiállítások, az aug.20-i ünnepség történelmi vonatkozásai és a saját munkám az, amiről említést szeretnék tenni.

1. Képzőművészeti kiállítások.

Losonci Lilla, Sipos József, Barcsay Jenő, Balogh László, Deim Pál, Konok Tamás kiállított anyagait volt alkalmam megnézni és szakavatott megnyitó előadásokat róluk meghallgatni. Ezek során ismét számos kérdés bújik elő belőlem: figuratív, non-figuratív és absztrakt művészet! Mi a különbség? Melyik természetes és mit jelent, ha nem természetes? Képi és gondolati kifejezések, az agy és a kéz alkotásai? Van-e közöttük átmenet, vagy folytonosság, következménye-e egyik a másiknak?

Modern korunk, tudásunk, technikánk, amelyben élünk nagyon eltér a tegnaptól, tehát a művészetének, mint ezeknek a képe, is más kell legyen. Ha az életünk tele van absztrakciókkal, akkor a művészete miért ne lehetne az?

Az esztétika szépről, alakról, formáról, húségről, utánzásról, leképezésről, követésről, illúzióról, izlésről, erkölcsről, emberségről, eszményről, szellemről, népiesről, egyéniről, szintézisről, csoportról, nemzetről beszél, amikor az esztétika alanyát, illetve tárgyát taglalja és e kettő viszonyára mutat rá.

Végülis ezt teszi mindenki több, kevesebb esztétikai tudással, érzékkel.

Az alkotások legtöbbször nem vonatkoztathatók el a kontextusától, a történelmi, vagy helyi környezetétől, amiben, vagy ami miatt született. Az örök érvényű alkotások környezetfüggetlenek!? Nehéz megítélni, mindig kíváncsiak vagyunk az alkotás születésének körülményeire, korára, eseményekre, mondákra, stb.

A viták, sőt ellenségeskedések, nézetek, hitek ezen a területen soha sem az esztétikából fakadnak, hiszen az legfeljebb a különbségeket, azonosságokat tárja fel, de soha sem kelt versenyt! A jó, a rossz, azok bármilyen más megfogalmazása és a közöttük feltárt átmenetek – fejlődés – nem tárgya az esztétikának, mintahogy a tudományoknak sem!

Ebben az évadban ezekről a kérdésekről erre hivatott személyekkel lesz alkalmunk beszélni: Páljános Ervin és Feledy Balázs személyében.

2. Augusztus 20., Állami Ünnepe

Augusztus 20-án, Mária Terézia apostoli uralkodó 1771-es rendeletéből kifolyólag a Szentjobb megkerülése és Budára vitele napját ünnepeljük, tehát eredetét tekintve vallási ünnep, amelyet a katolikuson kívül, a többi keresztény vallás is elfogad. A monda szerint azért lett ez mert megkészt az érkezés: előbb Bécsbe vitték, az uralkodó akarta először látni és az akkor készült, kazettába helyezni. Így csak augusztus 20-án lett a Budai ünnepség. Innen az ünnepnap és a tartalma.

Az idők során mindenféle politikai okból kifolyólag különböző megemlékezések ragadtak erre a napra: augusztus 16-a helyett az államalapító Szent István király napja (?), új kenyér ünnepe, alkotmány kihirdetése, mint új államalapítás, kitüntetések, stb.

Az akkori pápa rendeletére, augusztus 16-a volt Szent István apostoli király ünnepe az 1083-i szentté avatása okán.

Ez a - ma jeles nap - soha sem volt a magyar államiságnak ünnepe. 1938-as Eucharisztikus Kongresszus idején ünnepi hetet határoztak meg a szentjobbnak, tehát egyházi ünnep volt és maradt – igaz akkor az egyház és az állam valamiféle egységet alkotott.

Augusztus 20-a 1946 – köztársaság - után vált a politikai szándéka miatt állami – alkotmány ünnepe - és társadalmi – új kenyér – ünneppé, hogy a népben élő erős hitet áttereljék saját képükhöz.

Vajon manapság milyen ködösítésekre van ismét szükség, hogy elfedjük augusztus 20-a vallási ünnepét és szokását? Vajon miért van szükség bármiféle fetiszizálásra, miért szentelnek „ökumenikus” kenyeret? Szerencsénkre az új Alaptörvényünk húsvéti elkövetésű.

A magyarság történelmét idéző ünnepi szónok Mezey Barna, az ELTE jogtudós rektora volt, aki előadta, hogy már Géza fejedelem által megtörtént a döntés és a nyugathoz csatlakoztunk – Quedlinburg – fia, István ezt hatalmi erővel ránk erőszakolta. A döntés és az eredmény az ünnepi szónok szerint helyes volt, hiszen hol van ma már Bizánc és máig is kihat, hiszen a nyugat szövetségese, EU tagok vagyunk. Igaz említette még, hogy a nyugati civilizáció alulról építkező rendszer, tehát közös akaratokra épül, míg a magyarságra felülről erőszakolták! Sajnos ez a felülről jövő, tehát erőszakolt állapot ma is fennáll!

Valóban jó döntés volt Quedlinburg és Brüsszel?

3. Matematika és számítástudomány.

Saját tevékenységi területemen több érdekes, izgalmas, változtatást hozó esemény történt:

- előadást tartottam a győri Szent István Egyetemen tartott Operációkutatási Konferencián;
- az Akadémia III. Osztályának A nagyméretű átka, nagyméretű hálózatok és adatok problémái összejövételén;
- Angliában, a Turing Centenáriumon;
- majd lezárult két és fél éves megbízatásom a cambridgei egyetemen;
- Itthon a Neumann Társaság Informatika Történeti Fóruma keretében emléknapot szervezek a magyar számítástechnika hőskorából, Korai számítógépek és alkalmazásuk címmel.

Cambridgei két és fél évem tematikája az oktatás két oldala, a tudásátadás és értékelés, a matematika mássága ezen a területen, volt. Ebben az időszakban sikerült elérnünk, hogy a matematika oktatás tudatosan, értsd végiggondolva, terjedjen ki a STEM (Science, Technics, Engineering, Mathematics) egész területére, figyelemmel az egyes tudományágak igényére. Ennek kézzel fogható anyaga az interneten elérhető feladatok, példatárak, oktatási segédletek új csoportosítása, kezelése: <http://nrch.maths.org> A napokban fog ez a webtér új, modern köntösben megjelenni. Tevékenységünk során tovább szaporodtak az alkalmi matematikai körök kávézóknak éttermekben, ahol a vállalkozások támogatják ezeket.

Mostantól remélem több időt fordíthatok az itthoni dolgaimra: Szentendrén, a Neumann Társaságban, a TÖK-ben – tudományos önképző körökben és persze otthon és az unokámmal.

A matematika mássága alapjaiban az, hogy nem experimentális, hanem axiomatikus, azaz nem feltétel bármilyen természeti leképezés, experimentum megfeleléségének a követelménye, tehát pusztán logikai következtetésű. Ezért Feynman tétele itt kérdéses: „nem számít, hogy milyen csodások a gondolataid, nem számít, hogy milyen ügyes vagy, sem az, hogy ki vagy, az egész rossz, ha ellentmond a tapasztalatnak.” Ha a tapasztalatot helyettesítenénk az axióma kifejezéssel közelebb járnánk a matematikához.

Gondolkodásunk menete sokkal inkább hasonlít egy már-már parkinsoni mondáshoz: „Ha az egyetlen szerszámod egy kalapács, akkor minden probléma elkezd szögnek látszani.”

Ezek a gondolatok azért fontosak, mert szakterületem a számítástudomány – computer science - amely egy furcsa keverék, hiper-interdiszciplina, mert mindenből van benne: természet- és társadalomtudományok, mérnökség, matematika, de legalább az alapja ilyen. Tehát a számítástudomány alapja egy ilyen összetett technika: a számítógép, a számítógép hálózat, a társadalmi hálózatok, a memória, az idegek/neuronok, a DNS, stb, míg tárgya az ezen technikán felmerülő problémák. Tárgya még az interakció a technika fejlesztése céljából.

A számítástudomány oktatása különösen nehéz a nagyléptékű változás miatt. Számos vonatkozásában matematika: algoritmusok elmélete, a véletlen új fogalma, a bizonyítás elmélet, a prímek és a faktorizáció, stb. Más esetekben teljesen experimentális: kutatási célja az optimális programozás, a bonyolultság, és a nagy tömeg kezelhetősége, valamint a technika fejlesztése ezen célokhoz.

Módszere a csoportmunka, a tesztelés, hibafeltárás, a helyesség bizonyítás mérésrel, gyakorisággal. A valóságban minden elkészült alkalmazás az experimentum tárgya: emberi felügyelettel működő eszköz, legyen az bármilyen egyszerű program, vagy összetett rendszer. Tehát az alkalmazásban is felkészült, jártas emberekre van szükség.

A technika elterjedtsége miatt gyakorlatilag az egész civilizált világ minden embere érintett, ezért ez az oktatásának másik – talán fontosabb – feladata és egyben problémája. Evvel kell megbirkóznia a közoktatásnak az Informatika tanításában: mindenkinek szüksége van informatikai tudásra és ugyanakkor nem elhanyagolható az informatikus szakemberek képzése sem.

Az informatika tudományos ágainak tanítása az egyetemi oktatás feladata: a megoldás itt sem kézenfekvő. Különös helyzetben van ezen a területen Magyarország, ahonnan számos szakember és tudós jött és található a világ vezető oktató és kutató helyein. Elvárnánk, hogy a jövő informatikai emberei között is legyenek magyarok, méltón képviselve elődeiket.

Ez a nagy elvárás a jelen hazai oktatás rendjétől, amely létrehozza a jövőt. Cambridgeben még ha akármilyen kis lépést tettünk az elmúlt két és fél évben, azért azt figyelemre méltónak tartjuk mások számára is.

4. Őszi tervek.

Ebben az évadban, mint már arról szó volt több alkalmat is áldozunk a művészetre: Páljános Ervin, Feledy Balázs és Vadász György előadásában hallunk előadásokat. Folytatjuk történelmi, biológiai témáinkat, valamint polgármester-sorozatunkat. Sor kerül egy fizikai témájú előadásra is. Szüreti kirándulást tervezünk és a már elmaradhatatlan farsangi bállal zárjuk az évadot.

A teljes programot a weblapunkon és a helyi hírforrásokban tesszük közzé. Tagjaink és visszatérő vendégeink a bevált szokás szerint, minden alkalomra meghívót kapnak.

Jövőbeli terveink között található a bevált témák mellett további sorozatok létrehozása: bemutatkozik egy-egy szentendrei művész, hallgassuk meg a különböző vallások képviselőit, szólaljanak meg nálunk a kommunikáció, a 'médiák' képviselői.

Szentendre, 2012. szeptember 6.

Gyarmati Péter

www.gyarmati.tk